

SEKSZORG IS ZWAARDER DAN HET GEWONE ESCORTWERK

DOOR FRANS VAN DUIJN

TEGEMOETKOMEN AAN DE SEKSUELE BEHOEFEN VAN VERSTANDELIJK GEHANDICAPTEN IS EEN WEINIG VOORKOMENDE VORM VAN ZORG. EEN PROSTITUEE VOOR MENSEN MET EEN HANDICAP VINDT HAAR SPECIALE KLANTJES MOEILIKER DAN DE GEWONE.

Samengevat

Ervaringen van een prostituee bij een bureau voor seksuele dienstverlening aan mensen met een handicap, of psychiatrische problemen. "Het is prostitutie en hulpverlening tegelijk."

Bea (37) is parttime 'seksverzorgende' bij bemiddelingsbureau FleksZorg. Zij is een prostituee die de seksuele nood lenigt van mensen met een verstandelijke of fysieke beperking. Bea heeft van jongs af aan in de zorg gewerkt, onder meer in de zorg voor verstandelijk gehandicapten. Daarnaast is zij een ervaren prostituee. In het verleden werkte Bea in een 'privé-huis', waar ook verstandelijk gehandicapten kwamen. "Ik had Wim," vertelt zij. "Hij verzorgde zichzelf niet of nauwelijks. Ik stopte hem altijd eerst in bad. Daarna ging ik languit liggen en deed hij een paar dingetjes, waardoor hij zichzelf in bed een hele vent voelde. Dat was belangrijk voor hem. In feite behandel ik mensen met een beperking als gewone klanten, nog steeds. Voor mij is een mens een mens." In dit onderdeel was het vaak Bea die bed of bad deelde met mannen die geestelijk of fysiek iets mankeerden. "Ik heb altijd een zwak gehad voor mensen die zorg nodig hebben. Op een dag meldde zich iemand met één arm. Andere meisjes zeiden: 'Oh nee, daar ga ik niet mee naar boven.' Iedereen trok zich terug in

de keuken. Ik niet, want wat was er nou anders aan die man?" Met zichtbaar genoegen vertelt Bea over een oudere klant die als gevolg van diabetes een been en een arm mist. "Samen met een collega zat ik met hem in bad. Zie je het voor je: die man met dat ene handje op vier borsten. Hij wist niet hoe hij het had, ha, ha. Zo iets is toch fantastisch?"

BANG VOOR WATER

Bij FleksZorg gaat het er heel anders aan toe. Na een aanvraag inventariseert het bureau de 'zorgvraag' van een cliënt. Op grond van wensen en vaardigheden wordt een zorgdossier aangelegd. Vervolgens biedt FleksZorg keuze uit ruim 30 'seksverzorgenden', mannen en vrouwen in de leeftijd van 21 tot 50 jaar. Bea heeft op dit moment twee cliënten. "Van tevoren krijg ik uiteraard informatie over de persoon in kwestie. Eén van mijn klanten is een 35-jarige man met het syndroom van Down. Voor hem ben ik Agnes. Zo

heette mijn voorgangster, en die naam houdt hij aan. Ik ben de nieuwe Agnes, dat vind ik prima." Deze cliënt is bang voor water, maar Bea heeft hem zo ver gekregen dat hij onder de douche gaat. "Soms wil hij het condoom wegtrekken. Dan wijs ik hem speels terecht: *Hi, dat mag niet hoor!*" De klant woont thuis bij zijn moeder. "Ik heb dan een uur met hem boven op zijn kamer. Hij heeft net een tweepersoonsbed gekocht. Zo iets vind ik schattig. De moeder gaat een uurtje boodschappen doen, maar ik heb haar mobiele nummer voor als er iets misgaat."

Een andere kamer staat trouwens vol met huisraad, want hij wil samenwonen met...Agnes." Na elke sessie heeft Bea telefonisch contact met bureau Fleks-

NOG NOOIT EEN BLOTE VROUW GEZIEN

Zorg. "Ze vragen hoe het is geweest. Of er bijzonderheden waren. Mijn verhaal komt in het zorgdossier." Bea's andere cliënt heeft schizofrenie. Hij woont in een instituut. "Dat is een erg lieve en ook mooie jongen," zegt Bea. "Alleen hoort hij stemmen in zijn hoofd. De duivel

draagt hem bijvoorbeeld allerlei dingen op. Als hij daar tijdens mijn bezoek last van heeft, ga ik erop in. Ik vraag hem wat die stemmen precies zeggen. *Zet je eigen stem ermaast, zeg ik dan, en geef die andere stemmen een schop.* Soms werkt dat. Die aanpak heb ik uit de praktijk geleerd." Deze cliënt had ruim tien jaar geen seks gehad. "Ik was na al die tijd zijn eerste bedgenote. Al moest hij er dan voor betalen, ik was blij dat ik hem die seks kon geven." Bang is Bea nooit. "Ik stap overal op af. En dat doe ik met open geest, want een oordeel kun je later nog altijd hebben."

MAAGD

Eerder had Bea namens FleksZorg te maken met een 'contactgestoorde' jongen die maagd was. "Die knul was extreem verlegen en wist er weinig van af. Orale seks was hem onbekend en hij had geen idee hoe je een condoom moet omdoen. Zo iemand moet je heel goed begeleiden. Geduld hebben is het voorname. Ik heb hem gemasseerd en ben ook wat langer gebleven voor een serieus gesprek. Jammer genoeg is hij niet klaargekomen, maar hij heeft het voorspel toch uitgebreid mogen meemaken. Nee, hij heeft nog niet opnieuw contact gezocht, maar dat kan ik goed begrijpen. Hij moet het verwerken; geestelijk is het zwaar voor hem geweest." Bea heeft een roerige jeugd achter de rug. Haar ouders hadden een



ILLUSTRATIE J. ENVAE

alcohol- en drugsprobleem en zij kreeg te maken met incest en verkrachting. "Zoals driekwart van de vrouwen die in het vak zitten," meent zij. "Ik weet door de ellende uit mijn verleden hoe belangrijk een fijne eerste keer is. Als het mis gaat, zoals bij mij - en dan maakt het niet uit of je verstandelijk gehandicapt bent of niet - krijg je daar voor de rest van je leven een tik van mee. Daarom hoop ik zo, dat die verlegen knul er met plezier aan terugdenkt. Niet aan mij persoonlijk, maar aan zijn eerste seksuele ervaring." Bea is uit de zorgsector gestapt. Zij werkt ook voor een gewoon escortbureau. Het verschil tussen het werk van een prostituee en dat van een seksverzorgende is volgens haar

groot. "In de escort heb je vaak genoeg een leuk uurtje en hoef je nergens op te letten. Sekszorg is zwaarder. Je moet mensen begeleiden en heel veel praten. Uiteindelijk is het de bedoeling dat je seks hebt met de klant, maar dat lukt niet altijd. Er is kans dat een cliënt doordraait. Als iemand flipt, moet je daarmee kunnen omgaan, anders deugt je niet voor dit vak."

VERSCHRIKKELIJK NERVEUS

Een ander verschil is dat een prostituee vrijwel altijd tot 'de daad' moet overgaan. In de sekszorg ligt dat anders. "Zeker nieuwelingen kunnen verschrikkelijk nerveus zijn. Er zijn erbij die nog nooit een blote vrouw gezien hebben. Zij geven vaak te kennen 'zonder intiem' te willen, zoals het bij FleksZorg heet. Pas bij latere afspraken kiezen ze dan voor intiem."

iemand met Down syndroom. Nu hebben ook deze mensen kans op seks, wat toch een eerste levensbehoefte is. Zij willen en kunnen op deze manier iets van de buitenwereld mee proeven." De tarieven daarvoor zijn fors. Inclusief bemiddelingskosten kost één uur 'verwen/snoezelzorg basis' (zonder intiem) 100 euro. Met 'intiem' is 25 euro duurder. "Aanvankelijk vond ik die bedragen ook hoog," zegt Bea. "Maar je doet nu eenmaal dingen die andere mensen niet doen. Bovendien kan sekszorg als aanvullende thuiszorg deels worden vergoed uit de AWBZ." De factuur wordt naar cliënten opgestuurd. Wie niet betaalt komt op een zwarte lijst terecht. "Dat is niet leuk, maar begeleiders of familie zijn daarvoor verantwoordelijk, niet de cliënten." Tot slot stelt Bea: "Mijn werk leidt tot vermindering van seksuele intimidatie in zorginstellingen. Daar werken veel vrouwen die in hun jeugd zijn aangerand of misbruikt. Als dan wéér zo iets gebeurt, zitten ze zwaar in de shit. Het is ook voor hen voortreffelijk dat sekszorg bestaat." *

FleksZorg, telefoon: 0800-3535796, www.flekszorg.nl. Gratis uitgebreid intakegesprek.

Cliënten met een persoonsgebonden budget kunnen daarvan 1,5% vrij besteden, en soms kan daaruit seksuele dienstverlening worden betaald. Er zijn gemeentes die een bijdrage toekennen via de bijzondere bijstand, onder voorwaarden: aan seksuele contacten moet een therapeutisch advies ten grondslag liggen, en de aanvrager dient een minimuminkomen te hebben.

Bea vindt haar werk als seksverzorgende belangrijk. "Het is prostitutie en hulpverlening tegelijk. Niemand zal afstappen op een schizofreen of